

คำนำ

สารบัญ

ปัญหาการทุจริต เป็นปัญหาสำคัญของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย และถือว่าเป็นภัยร้ายแรงที่สะสมมาอย่างยาวนานในสังคม สร้างความเสียหายให้กับประเทศไทยทั้งมิติทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และส่งผลกระทบต่อพัฒนาของประเทศ รวมถึงภาพลักษณ์ และความเชื่อมั่นต่อสายตาของประชาคมโลก ดังจะเห็นได้จากผลคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ซึ่งจัดทำโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) คะแนนของประเทศไทยอยู่ในระดับ 35 - 38 คะแนนมาโดยตลอด ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น เมื่อเทียบกับศักยภาพของประเทศไทย ดังนั้นประเทศไทยจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องแก้ไขปัญหาการทุจริตให้มีสถานการณ์ที่ดีขึ้น เพื่อพัฒนาระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ให้มีระดับคะแนนที่สูงขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงภาพลักษณ์ ศักยภาพ และความโปร่งใสของประเทศไทยที่ดีขึ้นจากความมุ่งมั่น ตั้งใจ และจริงจังต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตซึ่งทุกภาคส่วนของสังคมไทยจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาการทุจริตอย่างเร่งด่วนมีการบูรณาการความร่วมมือกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะกลไกหลักของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ จึงได้พัฒนากระบวนการเสริมสร้างความตระหนักรู้ และแสวงหาความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ โดยได้รวบรวมและคัดเลือกรูปแบบพฤติกรรมการกระทำผิดคดีทุจริตภาครัฐที่น่าสนใจและควรรู้ จำนวน 10 เรื่อง เพื่อจัดทำ “แผนประทุษกรรม” ซึ่งเป็นคดีตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริง มาเรียบเรียงให้เข้าใจง่ายสำหรับการเผยแพร่เป็นชุดเอกสารประชาสัมพันธ์ รณรงค์ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อมุ่งหวังให้เกิดการรับรู้ พัฒนาความเข้าใจและสร้างความตระหนักรู้เท่าทันในกระบวนการการกระทำทุจริตนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันและต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอย่างทันทั่วถึง เพื่อเป็นการตัดไฟแต่ต้นลม ตัดวงจรการทุจริตไม่ให้เกิดขึ้นในสังคมไทยต่อไป

คณะผู้จัดทำ

กลุ่มงานวิชาการและพัฒนานวัตกรรมด้านการป้องกัน
กองป้องกันการทุจริตในภาครัฐ
สำนักงาน ป.ป.ท.

หน้า

การทุจริตในภาครัฐ	3
โครงการจัดอบรมกัมพูชา	4
ทุจริตค่าเช่าใช้บริการในอุทยานแห่งชาติ	5
เรียกรับเงินแลกกับการออกใบอนุญาต	6
เบิกค่าเช่าบ้านโดยไม่มีการเช่าจริง	7
สวมชื่อคนไทยทำบัตรประจำตัวประชาชนปลอมให้กับคนต่างด้าว	8
ยกยอกรทริพย์สินของทางราชการ (เรื่อนต์ตรงการณ) โดยอาศัยเหตุภัยพิบัติคลื่นยักษ์สึนามิ	9
พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ลักเอาแผ่นทองแดงและสายทองแดงที่ติดตั้งอยู่ที่สถานีไฟฟ้าไปเป็นของตนเองโดยทุจริต	10
เจ้าหน้าที่เทศกิจสำนักงานเขต ก.เรียกรับเงิน	12
เจ้าหน้าที่ตำรวจเรียกรับเงินจากสามีของบุคคลต่างด้าวเพื่อแลกกับการไม่ดำเนินคดี	13
ปลอมแปลงเช็คเพื่อเบียดบังเงินไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว	14

การทุจริตในภาครัฐ

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ให้คำนิยามที่สำคัญเกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐไว้ในมาตรา 3 ดังนี้

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติดมิชอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

“ประพฤติดมิชอบ” หมายความว่า ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรี ที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ไม่รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้บริหารระดับสูง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (2) ผู้พิพากษาและตุลาการ
- (3) พนักงานอัยการ

(4) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(5) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของศาล รัฐสภา องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอิสระจากการควบคุมหรือกำกับของฝ่ายบริหารที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ

(6) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

(7) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(8) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งร่วมกระทำความผิดกับบุคคลตาม (1) (2) (3) (4) (5) (6) และ (7)

“ผู้กล่าวหา” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับความเสียหายจากการกระทำการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือได้พบเห็นการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และได้กล่าวหาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาหรือมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐว่าได้กระทำการทุจริตในภาครัฐอันเป็นมูลที่จะนำไปสู่การไต่สวนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดด้วย

“ไต่สวนข้อเท็จจริง” หมายความว่า แสวงหา รวบรวม และการดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ในการที่จะทราบรายละเอียดและพิสูจน์เกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

โครงการจัดอบรมศักยภาพ

ที่บ่า : กองปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ 2

พฤติกรรมแห่งการกระทำความผิด

สืบเนื่องมาจากมีผู้ร้องเรียนมายังสำนักงาน ป.ป.ท. เมื่อปี พ.ศ. 2565 กรณีสำนักงานสาธารณสุขอำเภอแห่งหนึ่งในพื้นที่ภาคอีสานตอนล่างได้ทำการจัดอบรมอันเป็นเท็จ ภายใต้โครงการควบคุมป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2562 ซึ่งเป็นโครงการที่ได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดให้ดำเนินโครงการดังกล่าว โดยผู้ร้องได้ให้ข้อมูลว่าเจ้าของโครงการได้จัดทำโครงการและหลักฐานเบิกจ่ายเงินตามโครงการเป็นเท็จ โดยไม่ได้มีการดำเนินโครงการอบรมจริง สำนักงาน ป.ป.ท. จึงได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามที่ได้มีการกล่าวหาว่าผู้ร้องเรียน และในเบื้องต้นพบว่า มีมูลเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ท. จึงได้แต่งตั้งอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อทำการไต่สวนข้อเท็จจริงตามข้อร้องเรียนดังกล่าว จากการไต่สวนฯ พบว่า มีมูลปรากฏตามข้อร้องเรียน จึงได้ทำการขยายผลเพิ่มเติมไปยังโครงการในลักษณะเดียวกัน ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในพื้นที่รับผิดชอบของสาธารณสุขอำเภออื่น ๆ ในจังหวัดดังกล่าวทุกอำเภอ และพบว่าทุกอำเภอมีพฤติกรรมในลักษณะเดียวกัน คือ “จัดอบรมเท็จ” ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริตและเกิดความเสียหายต้องงบประมาณแผ่นดิน มูลค่าความเสียหายรวมทั้งสิ้นประมาณ 3,000,000 บาท

รูปแบบการทุจริต

จากการตรวจสอบข้อเท็จจริง พบพิกัดในการเบิกจ่ายงบประมาณใน 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

- **เบิกค่าอาหารทิพย์** ผู้มีรายชื่อเป็นผู้จัดทำอาหารและเบิกค่าอาหารตามเอกสารการเบิกจ่ายยืนยันว่า ไม่ได้เป็นผู้จัดทำอาหารและเบิกค่าอาหารแต่อย่างใด และไม่เคยลงลายมือชื่อในเอกสารการเงิน รวมทั้งไม่เคยได้รับเงินดังกล่าว

- **ผู้เข้าร่วมโครงการทิพย์** ผู้มีรายชื่อเข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ให้ข้อมูลยืนยันว่า ไม่ได้เป็นผู้ลงลายมือชื่อในเอกสารและเข้าร่วมโครงการตามวัน เวลา และสถานที่ตามที่ปรากฏในโครงการ

- **สถานที่จัดอบรมทิพย์** สถานที่สำหรับการจัดงานตามโครงการ ซึ่งส่วนใหญ่ระบุเป็นสถานที่ราชการ เจ้าของสถานที่ยืนยันว่าไม่มีการจัดโครงการจริง และไม่ปรากฏหนังสือราชการถึงเจ้าของสถานที่เพื่อขอใช้สถานที่ในการจัดโครงการแต่อย่างใด

นอกจากนี้ สำนักงาน ป.ป.ท. ได้พบข้อสังเกตที่จะต้องดำเนินการตรวจสอบเพิ่มเติม ดังนี้

- มีการนำรายชื่อผู้เสียชีวิตมาเป็นผู้เข้าร่วมโครงการและผู้มีรายชื่อเข้าร่วมโครงการบางราย มีชื่อและนามสกุลไม่ตรงกับชื่อ - สกุลจริง

- บัญชีรายชื่อผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการ มีลักษณะเป็นการลงลายมือชื่อโดยบุคคลคนเดียวกันหรือปลอมลายมือชื่อผู้ได้รับการอบรม

- ไม่ปรากฏภาพถ่ายในการจัดโครงการ หรือการเผยแพร่ผ่านสื่อ หรือการประชาสัมพันธ์ใด ๆ เกี่ยวกับการจัดโครงการดังกล่าว

บทลงโทษ

• ความผิดทางอาญา

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147 มาตรา 157 มาตรา 161 ประกอบมาตรา 162 และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 123/1 (ปัจจุบันมาตรา 172) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับขณะกระทำความผิด

• ความผิดทางวินัย

พฤติกรรมทุจริตดังกล่าว ถือเป็น**ความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง** ตามปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 85 (1)

หมายเหตุ : ในขณะนี้อยู่ในระหว่างการเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อชี้มูลการกระทำความผิดและดำเนินคดีกับผู้ถูกล่าวหาทั้งทางอาญาและทางวินัยต่อไป

แนวทาง/มาตรการป้องกันการทุจริต

- ออกแบบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินในการดำเนินโครงการทุกโครงการให้รายงานโดยละเอียด และมีเอกสารประกอบการเบิกจ่ายที่ครบถ้วน รัดกุม และให้ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัดก่อนเบิกจ่ายงบประมาณและกระทรวงสาธารณสุขต้องดำเนินการมาตรการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่รัฐที่ปรากฏพฤติการณ์การทุจริตทันที

- ต้องมีภาพถ่ายแสดงการจัดอบรมประกอบฎีกาเบิกจ่ายงบประมาณ

- เปลี่ยนรูปแบบการจ่ายเงิน จากการจ่ายเงินสดให้รับจ้าง เป็นการโอนเงินผ่านบัญชีธนาคารหรือ KTB Corporate Online เพื่อให้สามารถตรวจสอบการจ่ายเงินได้

- ควรมีบันทึกการขอใช้สถานที่หรือห้องประชุมถึงหน่วยงานหรือเจ้าของสถานที่ทุกครั้งที่มีการขออนุญาตใช้สถานที่ในการจัดโครงการ

ทูลเกล้าฯ เข้าใช้บริการ ในอุทยานแห่งชาติ

ที่มา : สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขต 9

พฤติกรรมแห่งการกระทำความผิด

สืบเนื่องจากมีสวนราชการหนึ่งได้ไปติดต่ออุทยานแห่งชาติในจังหวัดแห่งหนึ่งของพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง เพื่อประสงค์จะเข้าใช้บริการทำกิจกรรมในพื้นที่อุทยานฯ โดยได้รับแจ้งว่าไม่สามารถจองผ่านระบบออนไลน์ได้ เนื่องจากอยู่ระหว่างปรับปรุงการให้บริการ และจะต้องให้หน่วยงานดังกล่าวติดต่อกับผู้ถูกกล่าวหาโดยตรง จากนั้นเมื่อสวนราชการดังกล่าวนำคณะไปจัดกิจกรรมและเข้าพักในห้องพักและเต็นท์ ได้จ่ายเงินค่าบริการเข้าอุทยานฯ ค่าตอบแทนให้พักอาศัย และค่าตอบแทนที่พักอาศัยประเภทเต็นท์ รวมจำนวน 105,500 บาท ให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บพวก แต่ผู้ถูกกล่าวหาเก็บพวกกลับไม่ออกไปเสร็จรับเงินตามระเบียบฯ แต่ได้อาศัยโอกาสในตำแหน่งหน้าที่ของตนออกเป็นใบสำคัญรับเงินแทนใบเสร็จตามระเบียบฯ มอบคืนให้กับหน่วยงานดังกล่าวไป และเงินที่จัดเก็บมาได้นั้นก็ไม่ได้นำส่งเก็บรักษาให้แก่อุทยานฯ ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ การรักษา การใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2546 โดยได้ร่วมกันกับพวกเบียดบังเงินจำนวนดังกล่าวเป็นของตนเองโดยทุจริต

รูปแบบการทุจริต

จากการตรวจสอบข้อเท็จจริง พบพิรุธในการทุจริต โดยการใช้ตำแหน่ง หน้าที่ และอำนาจ ดังนี้

- **หลอกลวงประชาชนให้มีการติดต่อซึ่งเป็นโอกาสให้เกิดการทุจริต** โดยมีการหลอกลวงประชาชนผู้ติดต่อเพื่อขอรับบริการที่ประสงค์จะใช้บริการผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งมีความโปร่งใสในการดำเนินการให้เป็นรูปแบบการติดต่อขอเข้าใช้บริการผ่านตน ซึ่งเป็นช่องทางที่จะทำให้เกิดการทุจริตได้

- **ไม่ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศของกรมอุทยานฯ ที่กำหนดขึ้น** โดยมีการออกใบสำคัญรับเงินแทนใบเสร็จรับเงิน ซึ่งต้องมีการแจกแจงอัตราค่าบริการอย่างละเอียด อีกทั้งอัตราค่าบริการจำนวน 105,500 บาท ที่เรียกเก็บยังมีอัตราสูงเกินจริง ไม่สอดคล้องกับจำนวนคนที่เข้าพัก และไม่เป็นไปตามประกาศของกรมอุทยานฯ

- **ไม่ได้นำเงินส่งให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช** โดยจากการตรวจสอบไม่ปรากฏหลักฐานว่าผู้ถูกกล่าวหาได้นำเงินจำนวน 105,500 บาท ส่งให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตามระเบียบฯ แต่อย่างใด แต่กลับร่วมกันเบียดบังเงินดังกล่าวเป็นของตนเองหรือผู้อื่นโดยทุจริต

บทลงโทษ

- **ความผิดทางอาญา** การกระทำความผิดมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147 151 และ 157

• ความผิดทางวินัย

พฤติกรรมทุจริตดังกล่าวถือเป็น**ความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง**ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 85 (1)

หมายเหตุ : ขณะนี้อยู่ระหว่างการเสนอพนักงานอัยการเพื่อชี้มูลการกระทำความผิดและดำเนินคดีกับผู้ถูกกล่าวหาทั้งทางอาญาและทางวินัยต่อไป

แนวทาง/มาตรการป้องกันการทุจริต

- **ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้ผู้ใช้บริการ**ตระหนักถึงการตรวจสอบใบเสร็จรับเงิน ให้ผู้เข้าใช้บริการอุทยานฯ ตรวจสอบใบเสร็จรับเงินและค่าบริการเข้าอุทยานทุกครั้ง ที่จ่ายเงินในการเข้าใช้บริการ

- **กำหนดจุดบริการการชำระเงินของอุทยานต่าง ๆ ให้ชัดเจน** ให้ผู้ให้บริการจ่ายเงิน ณ จุดบริการของกรมอุทยานฯ และมีการแสดงรายรับค่าบริการ ณ สถานที่ตั้งอย่างชัดเจน รวมทั้งประกาศผ่านเว็บไซต์ของอุทยานแห่งชาตินั้น ๆ และเว็บไซต์กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นรายเดือน

- **ตรวจสอบยอดการเข้ารับบริการและจำนวนเงินรายรับให้สอดคล้องเป็นประจำ** โดยการกำกับ ตรวจสอบติดตามการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บรักษา การใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2546 โดยเคร่งครัด

- **นำรูปแบบการจองคิวออนไลน์มาใช้** และมีการประกาศสถานะการจองคิวผ่านเว็บไซต์ของอุทยานแห่งชาตินั้น ๆ หรือเว็บไซต์ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

- **นำรูปแบบการจ่ายเงินค่าบริการแบบธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์มาใช้** โดยให้มีการโอนเงินเข้าบัญชีของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยตรงเท่านั้น

เรียกรับเงินแลกกับการออกใบอนุญาต

พฤติกรรมแห่งการกระทำความผิด

สืบเนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม มีหน้าที่ในการพิจารณาออกใบอนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 และบริษัท จ. ปลูกสร้างโรงสูบน้ำพร้อมประตูรับน้ำล่วงล้ำเข้าไปในคลองโดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่า ผู้ถูกกล่าวหาจึงแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดี

ต่อมา บริษัท จ. ได้ยื่นขออนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำต่อคณะกรรมการฯ พิจารณาในเรื่องดังกล่าวและคณะกรรมการฯ ได้มีมติอนุญาตให้ดำเนินการได้ ผู้ถูกกล่าวหาจึงได้ลงนามออกใบอนุญาต และได้เรียกรับเงินจำนวน 5 ล้านบาทจากบริษัท จ. แต่ได้มีการเจรจาต่อรองเหลือ 1.5 ล้านบาทและผู้เสียหายได้จ่ายเงินไปแล้ว จำนวน 1.35 ล้านบาท คงเหลืองวดสุดท้ายที่ยังไม่ได้จ่าย จำนวน 150,000 บาท และบริษัท จ. ยินยอมจ่ายเงินงวดสุดท้ายในวันรับใบอนุญาต แต่เมื่อผู้แทนบริษัท จ. ไปรับใบอนุญาตก็ไม่ได้นำเงินงวดสุดท้ายไปมอบให้กับผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจึงไม่มอบใบอนุญาตให้ และเรียกรับเงินที่ค้างงวดสุดท้าย จำนวน 150,000 บาท

รูปแบบการทุจริต

จากการตรวจสอบข้อเท็จจริง พบการทุจริตโดยการใช้ตำแหน่ง หน้าที่ และอำนาจ โดยผู้ถูกกล่าวหา “มีหน้าที่ในการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ แต่กลับอาศัยหน้าที่และอำนาจเรียกรับเงินจากผู้ประกอบการเพื่อแลกกับการออกใบอนุญาต” เมื่อผู้เสียหายไม่ยอมจ่ายเงินงวดสุดท้าย จึงไม่ยอมออกใบอนุญาตให้

ที่มา : สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขต 9

บทลงโทษ

• ความผิดทางอาญา

การกระทำความผิดที่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

มาตรา 149 มีความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานของรัฐเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือประหารชีวิต

• ความผิดทางวินัย

พฤติการณ์ทุจริตดังกล่าวถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 85 (1)

แนวทาง/มาตรการป้องกันกาทุจริต

• ในการยื่นคำขอออกใบอนุญาต ควรกำหนด

ขั้นตอน วิธีการ และระยะเวลาในการออกใบอนุญาตให้ชัดเจน และปรับเปลี่ยนเป็นการยื่นขอใบอนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดการใช้ดุลพินิจของบุคคล

• สร้างความรู้ความเข้าใจถึงโทษกรณีการให้สินบน

เจ้าพนักงาน และสร้างมาตรการเสริมแรงจูงใจแก่ผู้แจ้งข้อมูลที่ถูกเรียกรับเงินจากการอนุมัติ อนุญาต เช่น การลดหย่อนภาษี การขึ้นบัญชีผู้ประกอบการสีขาว เพื่อได้สิทธิพิเศษหรือประโยชน์ในการยื่นขออนุมัติ อนุญาตกับหน่วยงานภาครัฐ

เบิกค่าเช่าบ้านโดยไม่มีการเช่าจริง

ที่มา : สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขต 2

พฤติการณ์แห่งการกระทำผิด

ขณะเกิดเหตุผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) แห่งหนึ่งในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้ถูกกล่าวหาใช้อำนาจหน้าที่รับรองการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ในแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน และรับรองในฎีกาเบิกเงินงบประมาณ รายจ่ายให้แก่พนักงานและลูกจ้างของ อบต. ที่ขอเบิกค่าเช่าบ้าน จึงมีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้อาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่ลงนาม รับรองการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของตนเอง แล้วรับเงินค่าเช่าบ้าน ไปโดยมิได้มีการเช่าอาศัยอยู่จริง ซึ่งเป็นการรับรองเอกสาร เพื่อเบิกค่าเช่าบ้านอันเป็นเท็จ รวมทั้งสิ้น 40 เดือน มูลค่า ความเสียหายจำนวน 66,111 บาท (หกหมื่นหกพันหนึ่งร้อยสิบเอ็ดบาทถ้วน) อันเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และถือเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 และมาตรา 162

รูปแบบการทุจริต

- **ทำสัญญาเช่าบ้านโดยไม่มีการเช่าจริง** ผู้ถูกกล่าวหาได้ไปติดต่อเจ้าของบ้านเพื่อขอเช่า โดยได้ทำสัญญาเช่าและออกใบเสร็จรับเงินค่าเช่าเอง จากนั้นได้นำหลักฐานและใบเสร็จรับเงิน มาใช้ประกอบการเบิกค่าเช่าบ้านในแต่ละเดือนโดยไม่มีการเช่า และพักอาศัยอยู่จริง รวมทั้งไม่มีการจ่ายเงินให้กับเจ้าของบ้าน

- **คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการเบิกค่าเช่าบ้านไม่ได้มีการตรวจสอบสถานที่จริง** แต่ให้การรับรองว่าการเช่าบ้านของผู้ถูกกล่าวหาเป็นไปด้วยความถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ

- **การรับรองเอกสารอันเป็นเท็จ** ผู้ถูกกล่าวหาใช้อำนาจหน้าที่รับรองการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน และรับรองในฎีกาเบิกเงินงบประมาณรายจ่าย จึงมีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรง (ในฐานะปลัด อบต.) ได้อาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่ลงนาม รับรองการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของตนเองอันเป็นเท็จ แล้วรับเงินค่าเช่าบ้านไป โดยมิได้มีการเช่าอยู่อาศัยจริง

บทลงโทษ

คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติเป็นเอกฉันท์วินิจฉัยชี้มูล

- **ทางอาญา** เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 “ผู้ใดเป็นเจ้าของงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งถึงสิบปีหรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

หมายเหตุ คดีนี้ได้ส่งฟ้องพนักงานอัยการแล้วแต่ผู้ถูกกล่าวหาหนีคดีในชั้นอัยการและได้ขอออกหมายจับ

- **ทางวินัย** เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

หมายเหตุ หน่วยงานต้นสังกัดได้ออกคำสั่งลงโทษข้าราชการรายดังกล่าว ได้ออกจากราชการแล้ว

แนวทาง/มาตรการป้องกันการทุจริต

- **คณะกรรมการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้านของข้าราชการ** ต้องทำการตรวจสอบสถานที่จริงที่ปรากฏชัดเจน ช่วงระยะเวลาเริ่มต้นของการเช่าบ้าน การเข้าพักอาศัย สภาพภายนอกบ้านเช่า สภาพภายในบ้านเช่า มีการบันทึกสอบถามข้อมูลจากผู้ให้เช่า บุคคลที่เช่าใกล้เคียง หรือร้านค้าต่าง ๆ ในพื้นที่ใกล้เคียง ประกอบการตรวจสอบด้วย และต้องมีการสุ่มตรวจสอบสถานที่จริงทุก 3 เดือน รวมทั้งต้องตรวจสอบความเหมาะสมของอัตราค่าเช่าบ้านเมื่อเปรียบเทียบกับสภาพบ้านในสถานที่เดียวกัน หรือพื้นที่ใกล้เคียงกัน

- **กรณีผู้ใช้สิทธิขอเบิกเป็นตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการ/ฝ่ายบริหาร** ซึ่งมีหน้าที่รับรองสิทธิและตรวจสอบข้าราชการที่ขอเบิกค่าเช่าบ้านของตนเองนั้น โดยผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายจำเป็นต้องกำกับตรวจสอบอย่างเข้มงวด กำชับ ไม่ปล่อยปละละเลย ในข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญประกอบการเบิกค่าเช่าบ้าน และควรมีการสุ่มตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อติดตามข้อมูลเป็นระยะ

- **กำชับให้หัวหน้าส่วนการคลังตรวจสอบเอกสารที่ใช้ประกอบการเบิกค่าเช่าบ้าน** ให้มีความชัดเจนของข้อมูล ประกอบให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ

สวมชื่อคนไทยทำบัตรประจำตัวประชาชนปลอมให้กับคนต่างด้าว

ที่มา : กองปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ 1

พฤติกรรมแห่งการกระทำความผิด

สืบเนื่องจาก ผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ (ปลัดอำเภอ) ณ ที่ทำการปกครองอำเภอแห่งหนึ่งในพื้นที่จังหวัดทางภาคเหนือ ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย และเป็นผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอ โดยปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานทะเบียนราษฎร ตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 ประกอบระเบียบสำนักงานทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 ได้ทำการสอบปากคำและลงลายมือชื่อเป็นผู้สอบสวนคนต่างด้าวที่สวมตัวเป็นคนไทย ซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหาที่ 2 ว่าเป็นผู้ขอมีบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 ได้ลงลายมือชื่อในฐานะผู้รับคำขอและพนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ 2 ทำบัตรประจำตัวประชาชน รวมทั้งเป็นผู้สอบปากคำและลงลายมือชื่อเป็นผู้สอบสวนผู้ถูกกล่าวหาที่ 3 ในฐานะญาติ และได้ดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาที่ 2 ซึ่งเป็นคนต่างด้าวโดยอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่ดำเนินการทำเอกสารดังกล่าว

รูปแบบการทุจริต

1. คนต่างด้าวสวมสิทธิ์เป็นคนไทย ผู้ถูกกล่าวหาที่ 2 ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน โดยมีได้มีสัญชาติไทย ด้วยการแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย

2. เจ้าหน้าที่รัฐใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ ผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย และเป็นผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอ โดยปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานทะเบียนราษฎร ได้ดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้แก่ผู้ถูกกล่าวหาที่ 2 โดยอาศัยโอกาสที่มีหน้าที่ดำเนินการทำเอกสารดังกล่าว

3. เจ้าพนักงานรับรองเอกสารอันเป็นเท็จ ผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 ได้สอบปากคำและลงลายมือชื่อผู้สอบสวนคนต่างด้าว ซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหาที่ 2 โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 ได้ลงลายมือชื่อในฐานะผู้รับคำขอและพนักงานเจ้าหน้าที่ อนุญาตให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ 2 ทำบัตรประจำตัวประชาชน รวมทั้งเป็นผู้สอบปากคำและลงลายมือชื่อเป็นผู้สอบสวนผู้ถูกกล่าวหาที่ 3 ในฐานะญาติ

บทลงโทษ

• ความผิดทางอาญา การกระทำความผิดมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 และ 162 (4)

โดยพนักงานอัยการพิจารณาสั่งฟ้องผู้ถูกกล่าวหาทั้ง 3 ราย ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 และ 2 หลบหนี จึงได้ออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 และ 2

• ความผิดทางวินัย

พฤติกรรมดังกล่าวถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 85 (1)

โดยจังหวัดได้มีคำสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 ไล่ออกจากราชการแล้ว

แนวทาง/มาตรการป้องกันการทุจริต

1. ให้ปลัดอำเภอที่มีได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่งานทะเบียนและบัตรคืนรหัสลับในการเข้าถึงข้อมูลทะเบียนราษฎร และหากมีความจำเป็นต้องให้บริการประชาชน กรมการปกครองควรกำหนดรหัสลับใหม่ โดยสามารถดำเนินการได้ในแต่ละวัน

2. การขอทำบัตรประจำตัวประชาชนของราษฎรต่างพื้นที่ควรให้ปลัดอำเภออาวุโส หรือนายอำเภอร่วมพิจารณาการอนุมัติคำขอมีบัตรด้วย

3. ควรปรับปรุงการเข้าถึงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร โดยให้เข้ารหัสลับ และสแกนลายนิ้วมือพร้อมกัน หากไม่ใช่บุคคลเดียวกัน ให้ระบบข้อมูลปฏิเสธการใช้งาน

4. ก่อนที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 จะดำเนินการทุจริตสวมชื่อคนไทยทำบัตรประจำตัวประชาชนปลอมให้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ 2 ซึ่งเป็นคนต่างด้าว ได้มีการเข้าตรวจสอบข้อมูลของคนไทย จำนวน 9 ครั้ง เมื่อแน่ใจว่าไม่มีความเคลื่อนไหวทางทะเบียนแล้ว อาทิ ขาดการต่ออายุบัตรประจำตัวประชาชนเป็นระยะเวลานาน จึงทำการสวมตัวคนไทยรายดังกล่าว จึงเห็นควรให้กรมการปกครองตรวจสอบการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวเป็นรายเดือน หากพบการผิดปกติให้เรียกผู้ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวมาชี้แจง

ยกยอกรัพย์สินของทางราชการ (เรื่อนต์ตรวจการณ)

โดยอาศัยเหตุภัยพิบัติคลื่นยักษ์สึนามิ

ที่มา : สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ IV ต 8

พฤติกรรมแห่งการกระทำความผิด

สืบเนื่องจากกรณีเกิดภัยพิบัติคลื่นยักษ์สึนามิ เมื่อปี พ.ศ.2547 เป็นเหตุให้เรื่อนต์ตรวจการณ (สปีดโบ๊ท) ชนิดไฟเบอร์กลาส ขนาดความยาว 25 ฟุต พร้อมเครื่องยนต์ มูลค่า 1,696,000 บาท (หนึ่งล้านหกแสนเก้าหมื่นบาทถ้วน) ถูกคลื่นยักษ์สึนามิพัดพาออกจากที่จอดมาติดค้างเกยอยู่บนเกาะในเขตอุทยานแห่งชาติแห่งหนึ่ง ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาซึ่งดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารป่าไม้ 7 ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลการเบิกจ่ายพัสดุครุภัณฑ์ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และอำนาจหน้าที่จัดการดูแลทรัพย์สินของทางราชการ ได้สั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาชักลากเรือจากเกาะดังกล่าวมาขึ้นฝั่ง หลังจากนั้นได้นำเรือขึ้นเทรลเลอร์แล้วใช้เรยนต์ชักลากเทรลเลอร์ไปไว้ในพื้นที่จังหวัดอื่น และสั่งการให้นาย น. ผู้ใต้บังคับบัญชาไปแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน เพื่อเป็นหลักฐานว่าเรยนต์ตรวจการณดังกล่าวได้สูญหายไป เนื่องจากเหตุภัยพิบัติคลื่นยักษ์สึนามิ เพื่อเป็นหลักฐานในการจำหน่ายพัสดุของสำนักงานอุทยานแห่งชาติ แล้วได้นำเรือไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว

รูปแบบการทุจริต

1. เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่จัดการหรือรักษาทรัพย์สินเบียดบังเป็นของตนเองหรือยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์สินนั้นเสีย เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารป่าไม้ 7 ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแลการเบิกจ่ายพัสดุครุภัณฑ์ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และอำนาจหน้าที่จัดการดูแลทรัพย์สินของทางราชการ แต่กลับยกยอทรัพย์สินของทางราชการ คือ เรยนต์ตรวจการณ มูลค่า 1,696,000 บาท ไปเป็นของตนเอง

2. ใช้ช่องว่างโอกาสจากการเกิดเหตุภัยพิบัติทางธรรมชาติขนาดใหญ่ กรณีคลื่นยักษ์สึนามิ ซึ่งเป็นเหตุการณ์สำคัญที่สร้างความเสียหายและความสูญเสียให้กับประเทศไทยอย่างมาก เป็นช่องทางในการยกยอทรัพย์สินของทางราชการไปเป็นของตนเองโดยมิชอบ

3. เป็นเจ้าพนักงานใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ โดยสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาชักลากเรยนต์ตรวจการณดังกล่าวก่อนนำเรือขึ้นเทรลเลอร์สำหรับบรรทุกเรือไปเก็บไว้ที่บ้าน และได้สั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปแจ้งต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรแห่งหนึ่ง เพื่อเป็นหลักฐานว่าเรยนต์ตรวจการณดังกล่าวสูญหายไป เนื่องจากเหตุภัยพิบัติคลื่นยักษ์สึนามิ เพื่อเป็นหลักฐานการจำหน่ายพัสดุของสำนักงานอุทยานแห่งชาติ ซึ่งถือว่าการแจ้งข้อความเท็จ ปกปิดข้อเท็จจริงถึงการมีอยู่ของเรือ

บทลงโทษ

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 8 ได้มีคำพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147 (เดิม) และ 157 (เดิม) การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียว ผิดกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่จัดการหรือรักษาทรัพย์สินเบียดบังเป็นของตนเอง หรือยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์สินนั้นเสีย ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 6 ปี และให้คืนหรือชดใช้เงิน จำนวน 1,696,000 บาท (หนึ่งล้านหกแสนเก้าหมื่นบาทถ้วน) แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทาง/มาตรการป้องกันการทุจริต

1. เมื่อเกิดเหตุภัยพิบัติขนาดใหญ่ที่มีความเสียหายมาก ในการตรวจสอบความเสียหายของทรัพย์สินของทางราชการ ควรมีการแต่งตั้งกรรมการจากหน่วยงานอื่นร่วมตรวจสอบ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ลดโอกาสและช่องทางการเบียดบังทรัพย์สินของทางราชการ โดยอ้างความเสียหายเกิดจากภัยธรรมชาติ

2. ควรมีการติดตั้งระบบ GPS เพื่อติดตาม ตรวจสอบตำแหน่งที่ตั้งของยานพาหนะหรือทรัพย์สินของทางราชการ ที่มีมูลค่าสูง เพื่อป้องกันการสูญหาย หรือการนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยมิชอบ และใช้ระบบบาร์โค้ด (Barcode) เพื่อช่วยให้ง่ายในการตรวจสอบวัสดุครุภัณฑ์ประจำปี

พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ลักเอาแผ่นทองแดงและสายทองแดง

ที่ติดตั้งอยู่ที่สถานีไฟฟ้าไปเป็นของตนเองโดยทุจริต

ที่มา : สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขต 7

พฤติการณ์แห่งการกระทำความผิด

คดีนี้เหตุเกิดในพื้นที่ปริมณฑล โดยผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งพนักงานช่างระดับ 3 แผนกจัดการงานสถานีไฟฟ้าการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่ควบคุม ดูแลรักษาอุปกรณ์และทรัพย์สินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่ติดตั้งไว้ในสถานีไฟฟ้าสองแห่ง โดยผู้ถูกกล่าวหาทำหน้าที่ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้ลักลอบถอดสายทองแดง แผ่นทองแดง และอุปกรณ์เกี่ยวกับระบบไฟฟ้าจากสถานีไฟฟ้าทั้งสองแห่ง จำนวนหลายรายการ รวมมูลค่าทั้งสิ้น 800,723.40 บาท (แปดแสนเจ็ดร้อยยี่สิบสามบาทสี่สิบสตางค์) จากนั้น **ผู้ถูกกล่าวหาได้เบียดบังเอาทรัพย์สินดังกล่าวไปเป็นของผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลที่ 3 โดยทุจริต** โดยการนำออกไปขายที่ร้านขายของเก่า 3 ครั้ง เนื่องจากติดพนันฟุตบอลและเป็นหนี้รายรับไม่เพียงพอกับรายจ่ายในครอบครัว

รูปแบบการทุจริต

1. บุคคลที่กระทำการทุจริตมีตำแหน่งเป็นพนักงานช่างประจำสถานีไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีหน้าที่ดูแลรักษาทรัพย์สินประจำสถานีไฟฟ้า และให้บริการประชาชนเกี่ยวกับระบบการจ่ายกระแสไฟฟ้าในเขตสถานที่ที่รับผิดชอบ ได้ลักลอบถอดสายทองแดง แผ่นทองแดง และอุปกรณ์เกี่ยวกับระบบไฟฟ้าจำนวนหลายรายการ จากนั้นผู้ถูกกล่าวหาได้เบียดบังเอาสายทองแดง แผ่นทองแดง และอุปกรณ์เกี่ยวกับไฟฟ้าที่ถอดออกดังกล่าวไปเป็นของตนเองหรือบุคคลที่ 3 โดยทุจริต โดยการนำออกไปขายที่ร้านขายของเก่า จำนวน 3 ครั้ง

2. ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหา คือ การเข้าเวรที่สถานีไฟฟ้าทั้ง 2 สถานี ได้เข้าเวรเพียงคนเดียวทุกครั้ง และได้ลักลอบตัดเอาสายทองแดงและแกะแผ่นทองแดงที่ติดตั้งอยู่กับอุปกรณ์ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของอุปกรณ์ภายในสถานีไฟฟ้าออกไป มีการใช้ทักษะความรู้ของการเป็นพนักงานช่างตัดเอาสายทองแดงที่ติดอยู่ตามตัวสถานีไฟฟ้า โดยตัดเป็นเพียงบางส่วน เพื่อไม่ให้พบถึงความผิดปกติ และมีให้การทำงานของอุปกรณ์มีความขัดข้อง และได้ทำการปกปิดและอำพรางการลักสายทองแดงบริเวณผนัง โดยการโบกปูนและทาสีขาวอำพรางไว้ให้เหมือนสีของผนัง นำโลหะที่เป็นเหล็กมาทดแทนทองแดง และค่อย ๆ ทอยชิ้นสายทองแดงออกไปจำหน่าย อันเป็นพฤติกรรมในการเบียดบังทรัพย์สินของทางราชการไปเป็นของตนเองโดยทุจริต

บทลงโทษ

• **ความผิดทางอาญา** พนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2502 มาตรา 4 **ลงโทษจำคุก 5 ปี** แต่จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงเหลือจำคุก **2 ปี 6 เดือน** ศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พิพากษายืนตามศาลชั้นต้น

• **ความผิดทางวินัย** พฤติการณ์ทุจริตดังกล่าวถือเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติดังกล่าวอย่างร้ายแรง ตามข้อบังคับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคว่าด้วยระเบียบพนักงาน พ.ศ. 2517 ข้อ 41 (9) ซึ่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้มีคำสั่ง **การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ลงโทษไล่ออกจากงานกับ**ผู้ถูกกล่าวหารายดังกล่าวแล้ว

แนวทาง/มาตรการป้องกันกรทุจริต

1. **ควรมีการตรวจสอบกล้องวงจรปิดเป็นประจำ** ทุก 7-12 วัน หรืออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง เพื่อเป็นการสอดส่องดูแล และนำระบบเทคโนโลยีมาใช้เพื่อป้องปรามและตรวจสอบในระหว่างการทำงานหรือเวลาเกิดเหตุการณ์ความผิดปกติขึ้น เช่น การใช้กล้องวงจรปิด หรือการมีระบบเตือนภัยไปยังหน่วยงานควบคุมกรณีมีความผิดปกติเกิดขึ้น เป็นต้น เพื่อไม่ให้เกิดการนำอุปกรณ์ไฟฟ้าหรือวัสดุอุปกรณ์ของทางราชการไปกระทำการทุจริต

2. **จัดโครงสร้างของพนักงานช่างไฟฟ้าที่อยู่ประจำสถานีไฟฟ้าและอยู่เวรในช่วงเย็นให้มีการใช้แบบรายการตรวจสอบ (check list)** เจ้าหน้าที่และอุปกรณ์ ภายในสำนักงานอย่างเป็นระบบและมีการจัดเก็บฐานข้อมูลจากแบบรายการตรวจสอบ (check list) เพื่อให้สามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับ และตรวจสอบความผิดปกติที่เกิดขึ้นได้ โดยให้เพื่อนร่วมงานหรือหัวหน้างานร่วมกันสอดส่องดูแลในพื้นที่การทำงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ และควรมีระบบการตรวจสอบการเช็คอุปกรณ์ภายในสถานีไฟฟ้าให้มีความเข้มงวดและละเอียดมากขึ้น

3. **ให้พนักงานรักษาความปลอดภัยตรวจสอบการเข้า - ออกของพนักงาน และบุคคลภายนอกอย่างเข้มงวด** โดยต้องมีการตรวจค้นรถทุกประเภท และมีการจัดทำรายงานประจำวัน บันทึกทะเบียนรถ เวลาการเข้า - ออก รวมทั้งสิ่งที่พบเห็นจากการใช้รถทุกครั้ง และเมื่อมีเหตุการณ์ผิดปกติให้รีบแจ้งผู้บริหารทราบโดยเร็ว

4. **เพิ่มขั้นตอนการตรวจสอบหรือสอบทานการทำงานของเจ้าหน้าที่** โดยอาจใช้วิธีการสุ่มตรวจเป็นระยะ โดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า หรืออาจมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกลางจากบุคคลที่ไม่ได้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

เจ้าหน้าที่เทศกิจ สำนักงานเขต ก. เรียกเก็บเงิน

ที่มา : กองปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ 4

พฤติการณ์แห่งการกระทำความผิด

คดีนี้เกิดขึ้นระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนตุลาคม 2554 ที่สำนักงานเขต ก. โดยขณะนั้นผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ปกครอง 4 ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสายตรวจบังคับชุด XXXX ฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขต ก. ได้นำเจ้าหน้าที่เทศกิจเข้ายึดทรัพย์สิน เครื่องปั้น และรถจักรยานยนต์ (JBC) ที่ใช้ในการวางท่อประปาของบริษัท A จำกัด ซึ่งได้เข้าทำงานในพื้นที่สำนักงานเขต ก. ไปไว้ที่สำนักงานเขต ก. เพื่อขอให้บริษัท A จำกัด จ่ายเงินให้กับผู้ถูกกล่าวหาเป็นรายเดือน เดือนละ 8,000 บาท โดยโอนเงินเข้าบัญชีธนาคาร B สาขา C บัญชีประเภทออมทรัพย์ จำนวน 2 ครั้ง และหลังจากนั้นจ่ายเป็นเงินสดอีก จำนวน 7 ครั้ง คือ ตั้งแต่เดือนเมษายน - ตุลาคม 2554 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน 72,000 บาท (เจ็ดหมื่นสองพันบาทถ้วน)

รูปแบบการทุจริต

1. ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ปกครอง 4 ฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขต ก. ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสายตรวจบังคับชุด XXXX มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดระเบียบหาบเร่ - แผงลอย การตรวจตราจับกุมผู้กระทำความผิดฐานทิ้งมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลในที่สาธารณะ สถานสาธารณะ หรือทางน้ำสาธารณะ ฯลฯ รวมทั้งการตรวจและบังคับการเกี่ยวกับการรुक้าที่สาธารณะ การตรวจพบการกระทำความผิดเฉพาะหน้า ซึ่งอยู่ในอำนาจของกรุงเทพมหานคร โดยผู้ถูกกล่าวหาได้ใช้อำนาจโดยมิชอบ นำเจ้าหน้าที่เทศกิจเข้ายึดทรัพย์สิน เครื่องปั้น และรถจักรยานยนต์ (JBC) ซึ่งใช้ในการวางท่อประปาของบริษัท A โดยที่บริษัท A มิได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 แต่อย่างใด

2. ผู้ถูกกล่าวหาได้ขอให้บริษัท A ไปติดต่อตกลงในการจ่ายเงินให้กับผู้ถูกกล่าวหาเป็นรายเดือน เดือนละ 8,000 บาท โดยวิธีการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคาร B สาขา C บัญชีประเภทออมทรัพย์ชื่อบัญชีนางสาว D ซึ่งเป็นบุตรสาวของผู้ถูกกล่าวหา จำนวน 2 ครั้ง และหลังจากนั้นจ่ายเป็นเงินสดอีก จำนวน 7 ครั้ง ครั้งละ 8,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้นที่ผู้ถูกกล่าวหาเรียกเก็บจากบริษัท A จำกัด จำนวน 72,000 บาท (เจ็ดหมื่นสองพันบาทถ้วน)

บทลงโทษ

ความผิดทางอาญา

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลางได้มีคำพิพากษาให้จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 148 จำคุก 5 ปี จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 78 คงเหลือจำคุก 2 ปี 6 เดือน

ความผิดทางวินัย

พฤติการณ์ทุจริตดังกล่าวถือเป็นความผิดทางผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 8 ประกอบพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 85 (1) (6)

แนวทาง/มาตรการป้องกันกาทุจริต

1. หน่วยงานควรจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และคู่มือการให้บริการประชาชนให้ละเอียดทุกขั้นตอน โดยระบุถึงขั้นตอนการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และสิ่งที่ประชาชนต้องดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ โดยอาจมี QR Code ให้ประชาชนสามารถสแกนเพื่อศึกษาคู่มือดังกล่าวและมีช่องทางการร้องเรียนหรือการให้ข้อเสนอแนะกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสาธารณชน ณ จุดบริการต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนที่มาใช้บริการสามารถตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ได้ในทุกขั้นตอนและเป็นการป้องกันการเรียกรับผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอีกด้วย

2. หน่วยงานควรเพิ่มขั้นตอนการตรวจสอบหรือสอบทานการทำงานของเจ้าหน้าที่ โดยอาจใช้วิธีการสุ่มตรวจเป็นระยะโดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า หรืออาจมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกลางจากบุคคลที่มีได้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

3. หน่วยงานอาจจัดให้มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้เรียนรู้งานในหน้าที่อื่นได้อย่างหลากหลาย และเป็นการป้องกันการทุจริตจากการใช้ช่องว่างในการปฏิบัติงานหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลานาน

4. ควรมีการจัดทำสื่อและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักรู้ให้แก่บุคลากรในเรื่องกฎระเบียบและโทษจากการทุจริตทั้งทางปกครอง วินัย และอาญา รวมทั้งมีการศึกษาหรือตัวอย่างพฤติกรรมที่เคยถูกลงโทษทางวินัยและอาญาให้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานได้รับทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ ของหน่วยงาน

5. ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เสียหายหรือเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อคอยสอดส่องและแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถรวบรวมพยานหลักฐานในการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดได้

เจ้าหน้าที่ตำรวจเรียกรับเงิน จากสามีของบุคคลต่างด้าวเพื่อแลกกับการไม่ดำเนินคดี

ที่มา : กองปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ 5

เหตุการณ์แห่งการกระทำความผิด

เจ้าหน้าที่ตำรวจ 3 นาย ได้แก่ ผู้ถูกกล่าวหาคนที่ 1 คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจมีชั้นยศดาบตำรวจ ผู้ถูกกล่าวหาคนที่ 2 และคนที่ 3 มีชั้นยศจำสับตำรวจ โดยผู้ถูกกล่าวหาทั้ง 3 คน ดำรงตำแหน่งผู้บังคับหน่วยงานปราบปราม ได้ร่วมกันจับกุมนางเอ สัญชาติเมียนมา ซึ่งเป็นภริยา นาย บ. ขณะทำโรมันสำปะหลัง ณ ไร่มันของ นาย พ. บิดาของนาย บ. และได้นำตัวนางเอ และ นาย บ. ไปที่ป้อมตำรวจสี่แยก ว. หลังจากนั้นได้กระทำการข่มขู่ นาย บ. และ พ. ว่าจะจับกุมฐานให้ที่พักพิงแก่คนต่างด้าว เพื่อเรียกรับเงินจาก นาย บ. จำนวน 15,000 บาท แลกกับการไม่จับกุม นาย บ. และนาย พ. บิดาของผู้กล่าวหา ในข้อหาพาหรือให้ที่พักพิงคนต่างด้าว นาย พ. เกรงกลัว จึงให้ นาง ส. พี่สาวของ นาย บ. นำเงินจำนวน 14,000 บาท มามอบให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้ง 3 ราย ณ ป้อมตำรวจแห่งนั้น จากนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้ง 3 นาย จึงได้นำตัวนางเอ ส่งพนักงานสอบสวนที่สถานีตำรวจภูธร ป. เพื่อดำเนินคดีในข้อหาหลบหนีเข้าเมืองโดยมิได้รับอนุญาต โดยได้จัดทำบันทึกเปลี่ยนแปลงสถานที่จับกุมเป็นจับกุมนางเอ ขณะเดินอยู่บนถนน ซึ่งไม่ตรงต่อความจริง และละเว้นไม่จับกุมผู้กล่าวหาและ นาย พ. เพื่อช่วยเหลือไม่ให้ต้องรับโทษฐานให้ที่พักพิงคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

รูปแบบการทุจริต

จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบพิรุธในการทุจริต โดยการใช้ตำแหน่งหน้าที่ และอำนาจ ดังนี้

1. ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีหน้าที่สืบสวนและจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายอาญา หรือกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญา เมื่อพบเห็นการกระทำความผิดจะต้องจับกุม นาย บ. และ นาย พ. เจ้าบ้านดำเนินคดีฐานให้ที่พักพิงแก่นางเอ (สัญชาติเมียนมา) คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง และส่งตัวผู้ต้องหาพร้อมบันทึกการจับกุมต่อพนักงานสอบสวนท้องที่เกิดเหตุ คือ สภ.ป. ทันที แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำการตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าว
2. ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความเรียกรับทรัพย์สิน จำนวน 15,000 บาท จาก นาย บ. และ นาย พ. และรับทรัพย์สินจาก นาย บ. และ นาย พ. จำนวน 14,000 บาท เพื่อแลกกับการไม่ดำเนินคดีนาย บ. และ นาย พ. ฐานให้ที่พักพิงแก่คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง

3. ผู้ถูกกล่าวหาได้ร่วมกันจัดทำบันทึกการจับกุมนางเอ ฐานเป็นคนต่างด้าวลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย โดยจุดเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงสถานที่จับกุมเป็นจับกุมตัวได้ที่ถนนสายหนึ่ง ซึ่งไม่ตรงตามความเป็นจริง และละเว้นไม่จับกุมผู้กล่าวหา และ นาย พ. เพื่อช่วยเหลือไม่ให้ต้องรับโทษฐานให้ที่พักพิงคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

แนวทาง/มาตรการป้องกันการทุจริต

1. กำหนดระบบการควบคุมภายใน ผู้บังคับบัญชาควรต้องมีการกำกับควบคุมวินัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจภายในสถานี ให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายโดยเคร่งครัด

2. กำหนดรูปแบบการตรวจสอบ ดังต่อไปนี้

- 2.1 พนักงานสอบสวนที่รับตัวผู้ต้องหาจะต้องสอบถามผู้ต้องหาเกี่ยวกับรายละเอียดการจับกุม การพักอาศัยอยู่ในประเทศไทย และรายละเอียดเกี่ยวกับครอบครัวของผู้ต้องหา
- 2.2 ในการบันทึกการจับกุม ผู้บังคับบัญชาควรตรวจสอบรายละเอียดของบันทึกการจับกุมและผู้ต้องหาที่ผู้ได้บังคับบัญชาได้ทำการจับกุมด้วย
- 2.3 เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทำหน้าที่ปราบปรามการทุจริตต้องทำหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว เพื่อให้เจ้าหน้าที่อื่นเห็นว่ามีการดำเนินคดีทุจริตที่รวดเร็ว เด็ดขาด จนไม่กล้ากระทำความผิด

3. การเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่หรือการณรงค์ผลกระทบของการทุจริต ดังต่อไปนี้

- 3.1 จัดให้มีรางวัลการเชิดชูเกียรติเจ้าหน้าที่ตำรวจที่สืบสวนปราบปรามจับกุมผู้กระทำผิด เพื่อเป็นการเสริมสร้างแรงจูงใจ
- 3.2 ยกย่องให้เป็นเกียรติและปกป้องเจ้าหน้าที่ที่ซื่อสัตย์สุจริต รวมถึงผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำทุจริตในหน่วยงาน

3.3 จัดสวัสดิการต่าง ๆ ที่เหมาะสมให้เจ้าหน้าที่และครอบครัวเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ผู้บังคับบัญชาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ควบคุมกำกับ ติดตาม สนับสนุนการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อป้องกันการกระทำทุจริต

4. นำระบบเทคโนโลยีมาช่วยในการจับกุม ควบคุมตัวผู้กระทำความผิด เช่น การบันทึกภาพด้วยวิดีโอขณะจับกุม และควบคุมตัวผู้กระทำความผิด เพื่อให้กระบวนการจับกุมและควบคุมตัวสอดคล้องกับหลักการสิทธิมนุษยชน และติดตามการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ให้ดำเนินการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

ปลอมแปลงเช็คเพื่อเบียดบังเงิน ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว

ที่มา : สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ IV ต 3

พฤติกรรมแห่งการกระทำความผิด

คดีนี้เกิดขึ้นระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2546 - สิงหาคม 2553 ที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด (อบต.โคกสะอาด) โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ระดับ 4 และผู้ถูกกล่าวหาที่ 2 เป็นราษฎร สามัญผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 ได้ร่วมกันเดิมข้อความในเช็ค ซึ่งได้รับอนุมัติให้จ่ายให้กับ อบต.โคกสะอาด โดยใช้ชื่อบัญชี “อบต.โคกสะอาด” ผู้ถูกกล่าวหาทั้งสองได้ร่วมกันแก้ไขเพิ่มเติมข้อความชื่อผู้รับเงินในเช็ค จากชื่อ “อบต.โคกสะอาด” เป็น “ชอปปังโคกสะอาดพาณิชย์” โดยชื่อผู้รับเงินบัญชีดังกล่าวมีผู้ถูกกล่าวหาที่ 2 เป็นเจ้าของบัญชี แล้วผู้ถูกกล่าวหาทั้งสองได้กระทำการเบียดบังเงินไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว จำนวน 5 ครั้ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 11,450,000 บาท (สิบเอ็ดล้านสี่แสนห้าหมื่นบาทถ้วน)

รูปแบบการทุจริต

ผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 และผู้ถูกกล่าวหาที่ 2 ซึ่งเป็นสามัญผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 ได้ร่วมกันเดิมข้อความในเช็ค ซึ่งได้รับอนุมัติให้จ่ายให้กับ อบต.โคกสะอาด โดยใช้ชื่อบัญชี “อบต.โคกสะอาด” ผู้ถูกกล่าวหาทั้งสองได้ร่วมกันแก้ไขเพิ่มเติมข้อความ ชื่อผู้รับเงินในเช็ค จากชื่อ “อบต.โคกสะอาด” เป็น “ชอปปังโคกสะอาดพาณิชย์” (เพิ่มพัญชนะและสระ ข. ช่าง หน้า อ. อ่าง เต็มไม้หั่นอากาศและไม้โท บน ต. เต่า เขียน ง. ูทับจุดข้างหลัง หลัง ต. เต่า และเติมคำว่า พาณิชยท้ายคำว่า โคกสะอาด) ซึ่งบัญชีชื่อผู้รับเงิน “ชอปปังโคกสะอาดพาณิชย์” ของธนาคารกรุงไทย สาขา ก. มีผู้ถูกกล่าวหาที่ 2 เป็นเจ้าของบัญชี และได้เปิดบัญชีไว้วันที่ 14 ธันวาคม 2552 ณ สาขาดังกล่าว แล้วผู้ถูกกล่าวหาทั้งสองได้กระทำการเบียดบังเงินจำนวนดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว โดยกระทำความผิดลักษณะเดียวกัน จำนวน 5 ครั้ง รวมมูลค่าความเสียหายเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 11,450,000 บาท (สิบเอ็ดล้านสี่แสนห้าหมื่นบาทถ้วน)

บทลงโทษ

ความผิดทางอาญา

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 3 ได้มีคำพิพากษา ที่ 39/2563 ให้จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147 มาตรา 157 และมาตรา 161 ต่างกรรมต่างวาระ โดยมีจำเลยที่ 2 เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดลงโทษจำเลยที่ 1 กำหนด 12 ปี 6 เดือน ลงโทษจำเลยที่ 2 มีกำหนด

7 ปี 16 เดือน และให้จำเลยทั้งสองร่วมกันคืนหรือชดใช้เงินจำนวน 8,532,000 บาท (แปดล้านห้าแสนสามหมื่นสองพันบาทถ้วน) แก่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด (จำเลยได้โอนเงินให้กับหน่วยงานบางส่วนก่อนหลบหนี)

แนวทาง/มาตรการป้องกันการทุจริต

1. หน่วยงานต้องมีการตรวจสอบสถานะทางการเงินอย่างต่อเนื่องเป็นประจำและสม่ำเสมอ โดยกรณีนี้จะเห็นได้ว่า หากมีการตรวจสอบสถานะทางการเงินอย่างเป็นประจำ หน่วยงานอาจจะตรวจสอบพบว่ามีเงินหายจากระบบไปตั้งแต่ครั้งแรก ๆ แต่กลับปล่อยปละละเลยให้เกิดการกระทำทุจริตได้หลายครั้ง

2. หน่วยงานไม่ควรมอบหมายให้บุคคลคนเดียวกันปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องการเงินที่ซ้ำซ้อนกันหลายหน้าที่ อันเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตได้ง่าย

3. ผู้มีอำนาจลงนามในเช็คต้องตรวจสอบเช็คให้ละเอียดรอบคอบว่าเจ้าหน้าที่ที่จัดทำเช็คได้ ชิดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” “หรือตามคำสั่ง” ออกและขีดคร่อมเรียบร้อยหรือไม่ และระบุชื่อผู้รับเงินอย่างชัดเจน และเมื่อเขียนชื่อผู้รับเงินเสร็จแล้ว ต้องตรวจดูว่าการเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินในเช็คที่เป็นตัวอักษร มีช่องว่างที่จะเขียนหรือพิมพ์จำนวนเงินเพิ่มเติมได้หรือไม่ และเช็คต้องขีดเส้นขีดชื่อผู้รับเงินทั้งด้านหน้าและด้านหลังเรียบร้อยหรือไม่ เพื่อเป็นการปิดโอกาสไม่ให้เกิดการแก้ไขเช็คได้

4. เจ้าหน้าที่การเงินหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องรายงานผลการเบิกจ่ายเงิน พร้อมหลักฐานยืนยันการจ่ายเงินให้กับผู้มีสิทธิได้รับโดยถูกต้องให้ผู้บังคับบัญชาทราบทุกครั้งที่มีการจ่ายเงิน

5. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องกำกับดูแล ควบคุม และตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดอย่างเคร่งครัด โดยเมื่อผู้บังคับบัญชาพบเห็นข้อบกพร่องต้องดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาทันที กรณีที่มีการปล่อยปละละเลย ให้ถือเป็นความผิดทางวินัย

6. จากการตรวจสอบมูลเหตุจริงในการกระทำการทุจริตพบว่า ผู้ถูกกล่าวหาเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการเล่นการพนัน ดังนั้นหน่วยงานจึงควรหมั่นตรวจสอบเจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมในลักษณะดังกล่าว โดยเฉพาะในรายที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจัดการเงินหรือทรัพย์สินของหน่วยงาน

ศูนย์ปฏิบัติการส่งเสริมธรรมาภิบาลต่อต้านการทุจริต

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)

99 หมู่ 4 อาคารซอฟต์แวร์ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลคลองเกลือ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

☎ 0 2502 6670-80 ต่อ 1406, 1407 🌐 www.pacc.go.th 📠 PRPACC 📺 @paccthailand 📞 สายด่วน 1206

ปปท.
IVT
1

พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง สระบุรี ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ ชัยนาท

📍 22/25 ถนนนครสวรรค์ ตำบลประตูลี้ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000

☎ 035 323 365-9 📠 035 323 370

ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ระยอง

📍 อาคารเลขที่ 348 หมู่ที่ 1 ตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี 20000

☎ 033 004 537-8 📠 033 136 133

ปปท.
IVT
2

ปปท.
IVT
3

นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์

📍 อาคารบริษัทโทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) เลขที่ 118 หมู่ที่ 10 ถนนมิตรภาพ ตำบลโคกกรวด

อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30280 ☎ 044 465 054, 044 465 383 📠 044 465 053

ศรีสะเกษ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ โยธาส

📍 เลขที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี อาคารศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกาญจนาภิเษก ถนนราชธานี ตำบลในเมือง

อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000 ☎ 044 465 054 📠 044 465 053

ปปท.
IVT
(ส่วนหน้า)
3

ปปท.
IVT
4

ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย เลย มหาสารคาม ร้อยเอ็ด หนองบัวลำภู กาฬสินธุ์

📍 อาคารปรีณัฐ ออฟฟิศเพล็กซ์ 4/33 ถนนหน้าเมือง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น

จังหวัดขอนแก่น 40000 ☎ 043 239 092-3 📠 043 239 094

สกลนคร บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร

📍 121/1 ถนนสกล - นาแก ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 47000

☎ 042 092 186

ปปท.
IVT
(ส่วนหน้า)
4

ปปท.
IVT
5

เชียงใหม่ ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา น่าน ลำพูน แพร่

📍 99/5 ศูนย์ราชการจังหวัดเชียงใหม่ ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่

จังหวัดเชียงใหม่ 50300 ☎ 053 112 802 📠 053 112 807

พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ ตาก กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี

📍 723/13-17 ถนนพิชัยสงคราม ตำบลในเมือง อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก 65000

☎ 055 304 117 📠 055 304 118

ปปท.
IVT
6

ปปท.
IVT
7

นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี นครปฐม

📍 445/2 ถนนเทศบาล ตำบลพระประโทน อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 73000 ☎ 034 272 338-4 📠 034 272 340

สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระนอง กระบี่ พังงา ภูเก็ต

📍 91/1 หมู่ที่ 1 อาคาร พี.ซี. ทาวเวอร์ ชั้น 2 ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลบางกุ้ง อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000 ☎ 077 206 185-6 📠 077 206 184

ปปท.
IVT
8

ปปท.
IVT
9

สงขลา ตรัง พัทลุง สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส

📍 116 หมู่ที่ 2 ถนนเพชรเกษม ตำบลควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

☎ 074 552 027-8 📠 074 552 029

แบบร้องเรียน

